

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY
při Základní škole Vojtěcha Martínka Brušperk, okres Frýdek-Místek

platný od 1. 9. 2007
aktualizováno k 1. 9. 2018

Základní škola Vojtěcha Martínka

BRUŠPERK

razítko

.....
Mgr. Aleš Vyvial
ředitel školy

B r u š p e r k 2 0 2 4

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy	Základní škola Vojtěcha Martínka Brušperk, okres Frýdek-Místek
Adresa školy	Sportovní 584, 739 44 Brušperk
IČ	60043792
DIČ	CZ60043792
IZO	060 043 792
Identifikátor právnické osoby	600 133 591
Bankovní spojení	1101006-764/0600
Telefon/Fax	558 666 227
E-mail	sekretariat@zsbrusperk.cz
WWW	http://zsbrusperk.cz
Právní forma	Příspěvková organizace
Den zahájení činnosti	1. 9. 1950
Zařazení do sítě škol	1. 1. 1994
Ředitel školy	Mgr. Aleš Vyvial
Zástupce ředitele školy	Mgr. Leona Škvareková
Ekonom školy	Yvetta Daňková
Součásti školy	Základní škola – kapacita 650 žáků Školní družina – kapacita 210 žáků
Zřizovatel	Město Brušperk K Náměstí 22, 739 44 Brušperk, okres Frýdek-Místek IČ: 00296538 Telefon: 558 666 232 Oficiální www stránka: http://www.brusperk-mesto.cz E-mail: urad@brusperk-mesto.cz
Přehled hlavní činnosti (dle zřizovací listiny)	Základní škola je zřízena za účelem poskytování základního vzdělání, zabezpečování rozumové výchovy ve smyslu vědeckého poznání a v souladu se zásadami vlastenectví, humanity a demokracie, poskytování mravní, estetické, pracovní, zdravotní, tělesné, ekologické, hudební výchovy a též náboženské výchovy žáků. Předmětem hlavní činnosti organizace je poskytování výchovy a výuky v rozsahu obecně závazných právních předpisů v oblasti základního školství pro povinnou školní docházku, rozšířenou o estetickou výchovu; dále provozování školní družiny a školního klubu, které slouží k výchově, vzdělávání a rekreaci žáků.
Přehled doplňkové činnosti (dle zřizovací listiny)	Pronájem bytových a nebytových prostor, poskytování krátkodobých pronájmů. Pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti.
Osvědčení o způsobilosti vzdělávacího zařízení	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 18. 2. 2005 znovu udělilo základní škole osvědčení číslo 34004/2004 – 25 – 951/333 – 170 realizovat v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků tyto vzdělávací programy: ▪ Školení základních uživatelských ICT znalostí a dovedností, ▪ Školení poučených uživatelů
Rada školy	Zřízena 16. 11. 2005; 6 členů; předseda Ing. Svatopluk Slovák

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina slouží výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní a zájmové činnosti žáků v době mimo vyučování. Je přednostně určena nejmladším žákům (1. až 5. třída). K pravidelné denní docházce lze přijímat i žáky druhého stupně základní školy. Ve školní družině probíhá pestrá nabídka zájmových činností ve známém prostředí, které dává dětem pocit bezpečí, a pro rodiče je finančně dostupná.

Školní družina (dále ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování.

Oddělení ŠD jsou umístěny v samostatné části budovy školy. ŠD může využívat veškeré vybavení odborných tříd a sportovišť školy, dále pak venkovní hřiště a sportoviště a volnočasové plochy města Brušperk. Školní družina je vybavena audiovizuální technikou, hudebními nástroji, pomůckami pro výtvarnou a pracovní činnost a řadou didaktických pomůcek. Stravování a pitný režim je zajištěn školní jídelnou. O výchovně-vzdělávací činnost a bezpečnost žáků se starají kvalifikované vychovatelky.

ŠD každoročně nabízí projekty se společenským, hudebním, pohybovým a sportovním zaměřením. Akce jsou pořádány v rámci školy, ale také ve spolupráci s okolními školami, rodiči a Spolkem přátel školy. Děti ŠD se dle možností aktivně účastní oficiálních kulturních akcí pořádaných školou a městem Brušperk.

Provoz ŠD je ekonomicky zajištěn z provozních prostředků školy, které jsou mimo jiné tvořeny úplatou za vzdělávání ve školní družině.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělání ve školní družině, stejně tak podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví ve školní družině upravuje řád školní družiny.

Režim školní družiny je upraven vnitřním řádem školní družiny (dále řád ŠD).

CHARAKTERISTIKA A CÍLE ŠVP

Dlouhodobou koncepcí je vychovávat a vzdělávat aktivní a tvořivé žáky. Žáky, kteří se budou snažit kultivovaně písemně i slovně vyjadřovat, kteří budou mít základní vědomosti, které jim umožní samostatně se učit, logicky uvažovat, žáky, kteří se neztratí v množství informací, kteří budou umět vhodně formovat své názory a postoje, kteří budou respektovat práci i názory druhých a kteří budou, v dobrém slova smyslu, místními patrioty.

Jedním z hlavních cílů je rozvoj osobnosti dítěte – aktivní, zdravé a plnohodnotné trávení volného času, schopnost spolupráce a komunikace, ohleduplnost vůči svým vrstevníkům a dospělým. Dalším cílem je usnadnit nejmladším účastníkům přechod z předškolního vzdělávání do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Cílem práce vychovatelů je najít pozitivní vztah ke všem žákům ŠD.

DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN

Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení, kroužků a jiných organizačních celků nelze délku a časový plán stanovit jednotně či paušálně. Plán je tedy rámcový a jeho výhodou je jeho operativnost. Pro každý školní rok stanoví vedoucí vychovatelka celoroční plán práce, který je zveřejněn v odděleních ŠD.

ZÁŘÍ

- seznámení s prostorami ŠD a novými kamarády
- seznámení s řádem školní družiny, poučení o bezpečnosti v ŠD a na hřišti
- seznamovací hry
- provoz ve školní jídelně
- výzdoba tříd ŠD a chodeb

ŘÍJEN

didaktické hry zaměřené na postřeh
pozorování změn v přírodě
správné stolování
upevňování hygienických návyků
společné čtení knih

LISTOPAD

čteme dětské knihy
pranostiky, podzimní počasí
didaktické hry pro rozvoj paměti a vyjadřování
zhotovení výrobků na vánoční jarmark

PROSINEC

poslech čtení knihy
pohádkové kvízy
Mikuláš – nadílka
výroba vánočních přání a dárků
Vánoce ve školní družině

LEDEN

zimní radovánky
turnaj ve stolních hrách
vycházky – pozorování zimní přírody
školní karneval – zábavné odpoledne se soutěžemi o nejlepší masky

ÚNOR

montáž a demontáž stavebnic – Lego, Seva, dřevěné kostky
hry cvičící pozornost, postřeh a paměť (puzzle, piškvorky, pexeso, scrable)
zimní sporty
míčové a sportovní hry v tělocvičně
zpěv písní podle výběru dětí

BŘEZEN

seznamování se zásadami zdravého životního stylu
didaktické hry – procvičování a upevňování znalostí
vycházky – pozorování a poznávání jarních rostlin

DUBEN

čtení knihy
seznámení s tradicemi
Den Země
BESIP – dopravní výchova (situace v běžném dopravním provozu cestou do školy)

KVĚTEN

výroba dárků pro maminky
kreativní stavby z písku
malování na chodník
hry našich maminek a babiček
sportovní pětiboj

ČERVEN

dětský den
moje kolo – bezpečnost v provozu, vybavení
důležitá telefonní čísla
relaxace a hry v přírodě
pobyt na hřišti
bezpečnost o prázdninách

FORMY A OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her). Významný je prvek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace. Další podrobnosti jsou uvedeny v řádu školní družiny.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Ve školní družině podněcujeme žáky ke vzdělání pouze na základě zájmu a vzhledem k omezenému času, po který vychovatelky mohou na děti působit, proto budeme kompetence přiměřeně svým možnostem jen posilovat a rozvíjet.

Kompetence k učení:

Vést děti k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit jim osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Na praktických příkladech blízkých dětem vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k novým poznatkům
- Podporujeme samostatnost projevu, podněcujeme tvořivost a sebehodnocení
- Učíme děti vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace na internetu
- Během besed a četby klademe důraz na porozumění obsahu
- Podporujeme používání výpočetní techniky
- Umožňujeme dětem pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- Uplatňujeme individuální přístup k dětem
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace - soutěže a didaktické hry, v nichž má žák radost z nových informací
- Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace, povzbuzujeme
- Učíme děti soustředěnosti a trpělivosti
- *Neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.*

Kompetence k řešení problémů

Podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme děti nebát se problémů („problémy jsou od toho, aby se řešily“), aby svoje řešení dokázaly obhájit
- Žáci se postupně zdokonalují v získávání informací ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při hrách a soutěžích
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně sledujeme, jak děti řeší problémy v praxi
- *Sami se učíme s nadhledem a porozuměním řešit různé problémové situace ve ŠD*

Kompetence komunikativní

Vést děti k otevřenému, všestrannému a účinnému komunikaci

- Zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností dětí v mateřském jazyce
- Vedeme děti ke vhodné komunikaci se spolužáky, s vychovatelkami a ostatními dospělými ve škole
- Učíme děti obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- Podporujeme kritiku a sebekritiku
- Podporujeme přátelské vztahy na odděleních a mezi skupinami
- Podporujeme komunikaci s jinými školními družinami (povodí Ondřejnice)
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu ŠD a v řádech odborných pracoven
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování dětí i zaměstnanců školy
- *Otevřeně komunikujeme, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.*

Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

- Podporujeme skupinovou práci a kreativitu
- Volíme různorodé formy práce v kolektivu tak, aby umožňovaly vzájemnou inspiraci a spolupráci
- Učíme děti pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- Učíme děti kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů
- Upevňujeme v dětech vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- Usilujeme, aby děti prokázaly schopnost střídat role ve skupině, vedeme je k toleranci
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve skupině
- Učíme děti odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- *Podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.*

Kompetence občanské

Vychovávat děti k vzájemnosti

- Jako svobodné občany plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- Jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- Jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- Učíme žáky historii své země i v evropském kontextu
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve školní družině, stanovených ve vnitřních normách školy
- Vedeme děti k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Problémy se snažíme řešit věcně, rozumně a spravedlivě
- Při kázeňských problémech dětí se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu)
- V hodnocení dětí uplatňujeme prvky pozitivní motivace

- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- Vedeme děti k uvědomělému třídění odpadů a odpovědnosti za životní prostředí
- *Respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru.. Chováme se k dětem, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.*

Kompetence pracovní

Vést děti k pozitivnímu vztahu k plnění zadaných úkolů a naučit je používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit je chránit své zdraví při práci

- Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, oceňujeme snahu - tím vedeme děti k pozitivnímu vztahu k práci a učíme je vážit si práce
- Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení, dokončení pracovní činnosti a úklidu svého pracovního místa
- Seznamujeme žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- *Odstraňujeme lhostejnost a nevšímavost k nedostatkům ve svém okolí, plníme si důsledně své pracovní povinnosti*

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním. Do školní družiny mohou být tito žáci zařazeni. Je jim poskytována individuální péče s přihlédnutím k jejich hendikepu. Ostatní děti jsou vedeny k citlivému přístupu a ohleduplnosti.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce se školou, rodiči, školským poradenským pracovištěm.

ŠD zároveň vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Pro nadaného žáka vychovatel připravuje a zadává práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Tito žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných ŠD a školou, jsou zapojováni do soutěží.

UČEBNÍ OSNOVY

Výstup	Prostředek k dosažení výstupu
ČINNOST ODPOČINKOVÁ	
Učí se relaxovat	Individuální práce s motivačním projektem, rozvoj schopnosti spolupráce a respektu k druhé osobě, relaxace s využitím poslechu – četba, hudba, vizuální vnímání, individuální zájmová činnost, rozvoj schopností a dovedností žáků
ČINNOST ZÁJMOVÁ	
HUDEBNÍ	
Učí se vnímat melodii a rytmus	Zpívání na základě svých dispozic s využitím jednoduchých nástrojů - nácvik písní Rytmizace a improvizace – vytleskávání, taneční kroky, taneční hry, pohybové vyjádření hudby
VÝTVARNÁ A PRACOVNÍ	
Učí se vizuálně-obraznému vyjádření Učí se jemné motorice a manuální dovednosti	Uvolňovací kresby, obkreslování, stupňování odstínů a barev, abstraktní a konkrétní vyjádření, plastičnost a prostorové uspořádání Poznávání různých druhů přírodních materiálů - stříhání, modelování, lepení, vytrhávání, výroba koláží a prostorových výrobků Pěstitecké práce - drobné úklidové práce, sebeobslužnost a pořádek, bezpečnost při práci
SEBEVZDĚLÁVACÍ	
Učí se novým poznatkům a rozšiřují své znalosti	Orientace v čase a časový řád, časové vztahy- určování času, režim dne a roční období, společenské a sebevzdělávací hry ve dvojicích a skupinách, rozvoj slovní zásoby- samostatný mluvený projev Seznámení s historií místa, kde žijeme-tradice a zvyky, děje v přírodě, zvládnutí základních anatomických prvků člověka, plnění zásad environmentální výchovy
SPOLEČENSKOVĚDNÍ	
Učí se pochopit svoji originalitu a postavení ve společnosti	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Společenské chování - stolování, hygienické návyky a zdravý životní styl Dopravní výchova, cestování a chování v dopravních prostředcích Rodinné a mezilidské vztahy Vlastenectví Vztah člověka k životnímu prostředí
TĚLOVÝCHOVNÁ	
Učí se koordinaci pohybu, rychlosti a vytrvalosti	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Soutěže směřující k zlepšení tělesné kondice Míčové hry a kondiční sporty Základy gymnastiky a atletiky Orientační běhy Turistika a pobyt v přírodě Bezpečnost při pohybových činnostech Pravidla fair play Průpravné úpoly - tlaky a přetlaky

AUTOEVALUACE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Autoevaluace ŠD	Podmínky k výchovně-vzděl. práci	Spolupráce s rodiči	Výsledky k výchovně-vzděl. práci	Personální oblast	Klima školní družiny
Cíle	Udržení podmínek k výchovně-vzděl. práci ve ŠD - výhledově zlepšovat	Spokojenost rodičů s nabídkou ŠD - pohotově reagovat na jejich požadavky	Prezentace všech dosažených výsledků v rámci školy a města	Neustálý odborný růst vychovatelek formou sebevzdělávání	Spokojenost dětí ve ŠD a přitažlivost forem nabídky činností
Kritéria	Dostatek finančních prostředků pro zabezpečení potřeb výchovně - vzděl. práce	Maximální naplnění počtu dětí ve ŠD	Zkvalitňování dosažených výsledků celkové úrovně žáků	Sledování a využití nabídek vzdělávacích center (např. KVIC) - účast na pořádaných akcích a využití při práci ve ŠD	Pohoda a radost z pobytu ve ŠD
Nástroje	Verbální komunikace, teoretické a praktické ukázky	Rozhovory, zápisní lístky, informační nástěnka ŠD, telefonický kontakt - mob. Tel. ŠD	Analýza dosažených výsledků	Verbální komunikace, teoretické a praktické předvedení	Rozhovory, pozorování, hodnocení
Časový harmonogram	Průběžně	1 x ročně zápis do ŠD, příležitostné rozhovory, písemný a telefonický kontakt dle potřeby - průběžně	Průběžně	Průběžně	Průběžně rozhovory a pozorování